A°. 1834. N°. 15.

DONDERDAG DEN 20sten FEBRUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 18 Februarij 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 17den dezer, No. 165/142, is bepaald en vastgesteld:

a. Dat de Commissie tot aanneming en beoordeeling der aangiften van verkochte Dram en Malassie, en der revenuen van Houtgronden, voorgeschreven bij art. 3 der Publicatie van het voormalig *Hof van Policie en Criminele Justitie*, van 1/10 Maart 1824, (Gouvernements-blad van dat jaar No. 5), zal bestaan:

Uit den *Administrateur van Financien*, als *Voorzitter*, en

Uit de *Leden* van den Kolonialen Raad, de Heeren:

G. C. B. WEISSENBRUCH, en S. DE LA PARRA.

b. Dat dezelve Commissie vergaderen zal gedurende den loop der aanstaande maand April, en wel telken Vrijdag, des voormiddags van 9 tot 12 uren, in het locaal van het voormalig Gemeente Bestuur, te beginnen met Vrijdag den 4den April eerstkomende.

Strekkende deze aankondiging, om elk een iegelijk wien zulks mogt aangaan, daarmede bekend te maken.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 13den dezer, het Schip *Sophia Maria*, Kapt. G. L. RÖPERHOFF; lading: 491 vaten Suiker, 45 balen schoone- en 3 dito vuile Katoen.

Den 14den, het Schip *Wilhelmina Frederica*, Kapt. J. H. BODEMAN; lading: 64 vaten- en 879 balen heele Koffij, 4 vaten- en 93 balen gebroken dito, 94 balen schoone- en 5 balen vuile Katoen en 3 balen Kacao; — beiden naar Amsterdam.

Den 15den, het Schip *Alexander*, Kapt. A. S. CASSE, naar Rotterdam; lading: 597 vaten Suiker, 44 balen schoone Katoen en 1 baal heele Koffij.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

WEST-INDIËN.

CURAÇAO, 14, *December* 1833.

(*Vervolg en Slot van No. 14.*)

Columbia Staat van Nieuw Granada, Carthagena, 4 October 1833.

Aan den bevelhebber van het Fransche eskader vóór deze plaats.

MIJN HEER! — Het bijgaande afschrift van het antwoord aan den Gouverneur van Martinique, strekt aan Uwe Excellentie tot antwoord op uwe aanschrijving van heden. Uwe Excellentie stemt toe dat de zaak in geschil beslist moet worden door onze opper gouvernementen, welaan de geverderde voldoening door uw ondergeschikt gouvernement van het mijne, hetwelk alzoo ondergeschikt is, is dan zonder vorm en zonder waarde.

In de omstandigheden waarin wij ons bevinden, mogen uwe veelvuldige bedreigingen straffeloos ten uitvoer gebragt worden; wij zijn zonder garnizoen, zonder geschut en zonder de geringste middelen van verdediging, want wij verwachtede geen buitenlandschen aanval, noch waren bedacht op een inval van onze vrieden. Indien, in weerwil der omstandigheid dat de zaak van den franschen konsul aan onze hoogste gezaghebbenden is verwezen geworden en dat ik uitdrukkelijk verboden ben mij met buitenlandsche of staatkundige aangelegenheden te bemoeijen, Uwe Excellentie als nog uwe bedreigingen tegen een verdedingloos volk zonde ten uitvoer willen brengen, zult Uwe Excellentie aan God en menschen verantwoordelijk zijn voor de onheilen welke gij moogt stichten.

Zijt verzekert Mijn Heer de Kommandant! dat de genoegdoening, die gij moogt nemen niet uwer natie waardig zal zijn, wijl ik de magt niet heb u die te geven, noch u om dezelve aftevorderen; in stede van eerwaardige voldoening, zal zulks niet anders zijn dan eene daad van geweld gepleegd door den sterkeren op den zwakkeren.

Uwe Excellentie zegt dat uwe landgenooten door mijn gouvernement bedreigd worden; nimmer hebben zij meerder veiligheid dan thans genoten en ik beroep mij op de getuigenis van den konsul, of zij niet altijd ten alle ure des nachts veilig in de straten gewandeld hebben. Evenwel zoo Uwe Excellentie blijft aandringen op vijandelijkheden, hebben de Franschen alhier maar voor hunne paspoorten naar boord van uw vaartuig te vragen om dezelven te bekomen.

Heden verzend ik naar het opper gouvernement de onderscheidene mededeelingen over dit onderwerp en gij moogt verzekerd zijn, dat de zaak met de aan de nationale eer vereischte overweging zal onderworpen worden, in de begeerte om met Frankrijk in vriendschap te blijven.

Ontvangt enz.

JOSE M. VESGA.

Hebe, vóór Carthagena, den 5 Oct. 1833.

MIJN HEER! — Uwe Excellentie schrijft mij als een advokaat, ik zal nu antwoorden als een krijgsman, die zijn pligt kent.

Het onderwerp dat mij vóór Carthagena gebragt heeft, ontwikkelt zich in twee deelen; te weten, eerstelijk: de voldoening, welke mijn gouvernement zal vorderen wegens de aan hetzelve in den onschendbaren persoon van deszelfs konsul in Carthagena aangedane belediging; tweedens: de personele verongelijking aan den Heer Barrott. Het laatste gedeelte is dat hetwelk mij bezig houdt, gelijk ik gisteren de eer had U te vermelden. Hoe is het dan dat uwe regtbanken, wier bevoegdheid ik niet erken, niet meer dan twee dagen noodig hadden, er onder begrepen de tijd waarop de belediging is aangedaan, om de aanklagten der laagste menschen in overwegingen te nemen en den franschen konsul in de gevangenis te werpen, terwijl uw gouvernement niet in staat geweest is, om regt te doen aan de klagten van denzelfden konsul, sedert meer dan twee maanden? Deze is mijne aanklagte.

In de veronderstelling dat de wettige procedures bewezen hebben dat de Heer Barrott niet schuldig is aan de misdaad, waarvan hij op eene hatelijke wijze beschuldigd geworden, eisch ik dat men zijne vrijspraak afkondige en hem herstelle niet in eene vrijheid zoodanig als toen ik hier aankwam, maar in die volkomene vrijheid, waarvan Columbia hem niet mogt berooven; en dat deze vrijspraak openbaar gemaakt worde in de Staats Courant van de provintie. Wenschende de twee natien in staat te stellen om in vriendschappelijke betrekkingen te treden en om uwe hoven genoegzaam tijd te geven, verleen ik U nog twee dagen meer; maar na zons ondergang van Donderdag, zal ik geene aanschrijving meer van U ontvangen en aangedrongen door mijn pligt, welken ik in allen deele ken, zal ik voortgaan uitte voeren hetgeen ik aangekondigd heb te doen.

Ontvang enz.

Carthagena, Oct. 6 1833.

Aan den bevelhebber van het fransche eskader vóór deze plaats.

Uwe Excellentie schrijft mij aan als een advokaat, U zelve toeeigenende den naam van krijgsman.

Als civiel Gouverneur van deze provintie kan ik geene andere taal bezigen dan die der wet en inzonderheid der wet der volken.

Ofschoon ik een krijgsman ben, mag ik dan nog niet als een krijgsman met U de zaak overwegen. Gij erkent dat de zaak wegens de gemeende aan de vlag van Frankrijk gedane belediging door onze opper gouvernementen moet beslist worden en dat de zaak betreffende de gemeende, bijzonder aan den persoon van den konsul gedane verongelijking door het geregtshof, moet beslist worden; wel dan als een ondergeschikt gezagvoerder behoort gij in dezelve niet te bemoeijen.

Het is mij niet geoorloofd mij intelaten met het onderzoek of de regtbanken al of niet bevoegd zijn, om kennis te nemen van zaken betreffende konsuls of andere hooge staatkundige karakters. Het verwijl waarover gij U beklaagt ligt in de gesteldheid van oze regtbanken, over dewelke ik niets te gebieden heb.

De gebruikelijke vormen zijn in acht genomen, de aanklagte van den konsul is door den regter beslist, ingevolge de wet is de zaak naar het hooge geregtshof verzonden geworden, hetwelk alleen bevoegd is om het besluit openbaar te maken. Het is dus klaarblijkelijk, dat het geheel buiten mijne magt is, om de door U vereischte vrijspraak kenbaar te maken, daar het gezag daartoe alleen bevoegd, 300 mijlen ver van hier is. Alle zoodanige daden van mij zouden zonder vormen en zonder waarde zijn, voorgeschreven door geweld en strijdig met de wet.

Zoo gij blijft volharden in uwe voorgenomen vijandelijke maatregels, zal ik niets anders er tegen kunnen doen, dan tegen de uitkomsten protesteren, gelijk ik doen zal tegen alle andere daden van geweld, want in de ongunstige omstandigheden waarin ongelukkiglijk deze stad verkeert en binnen de enge palen van mijn gezag gesloten, kan ik aan geen aanval wederstand bieden.

Niettegenstaande al deze omstandigheden behoorde Uwe Excellentie zich te verzekeren van de gevoelens, welke mij bezielen ten gunste van de natie met dewelke mijne natie zoo veel overeenkomst heeft en van de hoogachting waarmede ik de eer heb te zijn, &c. &c.

JOSE M. VESGA

CURAÇAO, 23 *Nov.* — Uit Amerikaansche Couranten zien wij dat de matigheids genootschappen in Amerika, waarbij men zich verbindt geene sterke dranken te gebruiken noch die aan anderen te verkoopen, zeer toenemen. — Vele duizende drankverkoopers hebben afstand gedaan van hunne beroepsbezigheid en een ander beroep aanvaard. Op vele kleine plaatsen en zelfs in steden van 2000 zielen, is geene sterke drank meer te bekomen. Er bestaan wel herbergen, waar men bijeenkomt en ververschingen als thee, chocolaat en koffij kan bekomen, doch geen bedwelmenden drank. Het getal der gematigheids schepen, (temperance ships) is reeds boven de zeven honderd. In Engeland daarente-

gen is dit getal nog maar 85. Deze vaartuigen hebben geen meer sterken drank aan boord dan een weinig om als medicijn in geval van ziekte, te dienen. Sommige vaartuigen doen de reis van N. York naar Caston in China en terug zonder eenigen sterken drank verbruikt te hebben; en toch blijft derzelver scheepsvolk gezond tot groote verwondering der leden van het anti-temperance genootschap. De waarde van hun rantsoen in sterke drank, verkrijgen zij in andere ververschingen of in kontanten, naar verkiezing. De reders dezer vaartuigen kunnen de schepelingen ook hooger loon geven, daar er veel uitgespaard wordt aan boeten die men anders den regter moet betalen wegens vechtpartijen en andere ongeregeldheden door dronkenschap veroorzaakt.

In het vaderlandsche tijdschrift voor vrouwen, genaamd Penelopé, zagen wij onlangs een voorslag, om in navolging van het matigheids genootschap in Amerika, een vrouwlijk genootschap opterigten, waarin de vrouwen, die in koffij en thee gezelschappen bij elkander komen, zich verbinden ter onthouding van kwaad te spreken van buren en bekenden.

Wij gelooven wel dat zulk een genootschap even heilzaam zou wezen voor de maatschappij als de matigheids genootschappen, doch wij vreezen dat in dit geval de vrouwelijke bijeenkomsten uit gebrek aan stof tot onderhoud, weldra uit verveling uit elkander zullen gaan. Kwaadsprekendheid, zegt een bekende schrijver, is de ziel der zamenleving.

(*Curaçaosche Courant*)

ADVERTISSEMENTEN.

(5734) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kuratecle- en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen op Woensdag den 26sten dezer, des namiddags ten *vier* uren, ter voorschrevene Kamer, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen verkoopen:

De Slaaf genaamd Frans, bekend in het Slaven-register op den naam van D. C. S. van Eijck.

Als mede onderscheidene Goederen gered uit den Brand van den 3den op den 4den September 1832, waarop de Eigenaren hun regt niet hebben doen gelden.

Paramaribo den 19 *Februarij* 1834.

C. A. FISCO,
2de Commies.

De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kuratecle en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen op Woensdag den 26sten dezer, ter voorschreven Kamer, publiek doen verkoopen:

Diverse Meubelaire Goederen, Mans en Vrouwen Kleederen, enz. enz.; aankomende de *desolate* Boedels: JAN van BERANGER, HENDRIK JOHANNES van EIJK, AUGUSTUS van OMMEREN, THOMAS PEAKE, ABRAHAM FERNANDES, J. DOORNIK, MOZES ARON POLAK, FREDRIK JOHANNES WERNER, W. F. RENZEIJL, PIETER HEUMANS, ELISABETH SUSANNA van JOOST van NIEUW AMSTERDAM, MARIANNA MOZES LEVIJ, wed. JUDA COERLAND, ROZETTA van BRUIJNING en JANSIE VINCKE.

Van alle welke Boedels geen genoegzame Goederen zijn gevonden om Crediteuren te kunnen oproepen.

Paramaribo den 19 *Februarij* 1834.

C. A. FISCO,
2de Commies.

Op aanstaande Zaturdag den 22sten dezer, zal de gewone *Excercitie*, met de *Brandspuiten* No. 1 en 2 plaats hebben, des morgens, ten half *zes* uren.

Paramaribo den 18 *Februarij* 1834.

De Opperbrandmeester,
H. G. ROUX.

(5739) Wordt bij publieke inschrijving te *koop* aangeboden, van de Plantagien *de Dankbaarheid* en *Sara Maria:*

Plus minus 10,000 ℔ heele witte en zwarte bast KOFFIJ.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof worden aangenomen, op *HEDEN* den 20sten dezer, des morgens *acht* uren, als wanneer dezelven door Heeren Gecommitteerde Raden, zullen worden geopend.

De monsters zijn aldaar te bezigtigen.

Paramaribo den 17 *Februarij* 1834.

V. van HALM,
Seq. c. s.

(5754) Wordt bij publieke inschrijving te *koop* aangeboden (mits goedgekeurd wordende), van Plantaadje *Bentshope:*

Acht en Veertig vaten SUIKER.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof worden aangenomen, op *HEDEN* den 20sten dezer, des morgens ten 9 uren, als wanneer dezelven door Heeren Gecommitteerde Raden worden geopend.

NB. Moetende genoemde Suiker, voor rekening en risico der Koopers worden afgehaald.

Paramaribo den 17 *Februarij* 1834.

C. W. BOONEN,
Sequester c. s.

(5899) BEHEERDERS des Boedels wijlen den Heer J. WILLIAMS, zullen ten sterfhuize van wijlen denzelve, in de *Zwartenhovenbrug Straat*, op aanstaande Vrijdag den 21sten dezer, des namiddags 4 uren, door den Vendumeester S. F. FLU, publiek doen verkoopen:

De nagelatene *ROERENDE GOEDEREN* van den overledene, bestaande in: welonderhoudene Meubelen; Glaswerk; Dranken; Kleederagien; Goud en Zilver; Slaven, enz.

Paramaribo den 17 *Februarij* 1834.

A. F. GERDEMAN qq. c. s.

(5836) Den ondergeteekende verwittigd het geëerd Publiek, dat hij bij eene *Acte* gepasseerd de Procuratie op den Heer S. B KLEINE herroept.

Paramaribo den 19 *Februarij* 1834.

J. C. HARTMAN.

(5746) F. A. MULLER, *Mechanicus*, zal *HEDEN AVOND*, eene buitengewone Representatie geven, volgens de Courant van gisteren.

Prijzen der Plaatsen: — Eerste Rang, *f* 2-00. — Tweede Rang, *f* 1-00.

Mengelwerk.

DIAMANTEN.

Dit kostbare gesteente werd eerst weinige eeuwen vóór de christelijke jaartelling bekend. Maar de wijze van dien steen te slijpen is men slechts aan het toeval verschuldigd. *Lodewijk van Berquen*, geboortig te Brugge, is de eerste die zulks bewerkstelligd heeft, omstreeks het jaar 1450. *Agnès Sorel*, minnares van *Karel den VII.*, was in Frankrijk de eerste vrouw, welke zich met diamanten versierde. De diamanten worden gehaald uit de koningrijken Galconde, Visapour en Bengalen; men heeft er ook mijnen ontdekt in Brazilië in den jare 1728.

Eene der fraaiste bekende diamanten is die van den grooten Mogol: dezelve heeft de gedaante van een half doorgesneden ei; en is waardig geschat 11,723,178 franken. (De frank tegen 15 cents berekend, zoude dit bedragen *f* 5,273,430: 10.)

De diamant van den groot-hertog van Toskane is aan alle zijden met ruiten en hoeken geslepen (*à facettes;*) deszelfs water is eenigzins citroen-kleurig: men schat denzelven op 1,608,335 franken.

De kroon van Frankrijk bezit twee andere diamanten, de eene genaamd *Sancij;* deze ontleent zijne benaming van den heer *Harlaij*, baron van Lancij, ambassadeur van Frankrijk te Konstantinopel, die denzelven aan den Koning bragt. Deze diamant heeft 600,000 franken gekost, en is veel meer waardig. De andere, genaamd de *Pitt* of *Regent*, om dat dezelve voor den Koning verkregen is door den hertog *van Orleans*, regent, van een' Engelschman, *Pitt* genaamd, tijdens de minderjarigheid van *Lodewijk de XIV.*, heeft 2,500,000 franken gekost, en is zulks dubbeld waardig.

De grootste bekende diamant behoort tot het bezit van het russische hof: dezelve heeft de grootte van een duiven-ei. Zie hier deszelfs lotgevallen: een fransch grenadier, van het Indische bataillon, gedeserteerd zijnde, trad in Malabaarsche dienst, en nam zijne kans waar, om een der oogen van het beroemde beeld van *Scheringan*, in den tempel van Brama, uit te rukken. Hij nam de vlugt naar Madras, en verkocht zijn diamant voor 50,000 franken aan een scheeps-kapitein: deze stond denzelven voor 300,000 franken af aan een Jood, welke laatste den steen voor eene veel hoogere som aan een Griek overgaf, die denzelven in den jare 1772 verkocht aan de Keizerin van Rusland voor 2,500,000 franken gereed geld, en daarenboven eene lijfrente van 100,000 franken.

BRANDSTICHTING.

Baco zegt, *dat er zekere égoïsten zijn, die een huis in brand steken om een ei te koken.* Dit komt wat onwaarschijnlijk voor, en het voorbeeld van *Nero*, die eene stad in brand stak om eene illuminatie te hebben, is zeer zeldzaam. Evenwel het proces van *John Stall* voor het hof van assises te Cambridge, in Engeland, heeft bewezen, dat het gezegde van den beroemden staats minister van Koningin *Elisabeth* (*Baco*) geen vergrooting (*hijperbole*) is. Sedert eenigen tijd waren de landhoeve van *Henri Headley* en eenige andere woningen in den omtrek in brand geraakt. *John Stall*, knecht op de landhoeve van *Headley*, onderscheidde zich altijd bij die herhaalde branden. Hij was de eerste er bij, en wist door zijnen ijver altijd den voortgang der vlammen te stuiten. Indien de Engelschen eene maatschappij hadden, waarbij de deugdzaamste en met gevaar verbonden daden beloond werden, dan had *John Stall* den prijs of de belooning meer dan eens behaald. Zijn voorbeeld doet zien, hoe moeijelijk het is, om iemands oogmerken te doorgronden en te beoordeelen. Wij noemen het goed dikwijls *kwaad*, en het kwaad *goed.* Het toeval ontdekte de beweegredenen van zijne zoogenaamde menschlievendheid. Hij werd betrapt, toen hij voor de vijfde maal brand bij zijnen meester stichtte, en aldus ontdekte men, dat hij al de andere branden ook had aangelegd. Hij heeft zulks bekend. Welke waren zijne beweegredenen? Hij deed het, om dat hij telken reize voor het blusschen *zes en een halve schelling* tot belooning ontving. Hij verkoos bij voorkeur het huis van zijn' meester, niet uit haaat of wraak, maar omdat hij eer bij de hand kon zijn om te helpen blusschen. Hij verklaarde, dat hij slechts getracht had, om de brand-assuratien schade toe te brengen. De Engelsche regtbank heeft hierin weinig verschooning voor hem gevonden, en hem tot den galg veroordeeld, welke straf aan hem is voltrokken.

(*Curaç. Courant.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.